

IZABELA CZARTORYSKA

OCENIANIE PRZEDMIOTOWE Z PRZYRODY, BIOLOGII I CHEMII DLA KLAS 4 - 8

I. PODSTAWA PRAWNA:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017r. w sprawie warunków i a sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych z późniejszymi zmianami.
2. Statut Szkoły, Wewnętrzny Ocenianie.
3. Podstawa Programowa do nauczania przyrody, biologii i chemii.

II. CELE OGÓLNE PRZEDMIOTOWYCH ZASAD OCENIANIA:

1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
2. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju.
3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
4. Dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w uczeniu się oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia.
5. Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktycznej.

III. OCENIE PODLEGAJĄ:

1. Wiadomości i umiejętności (zgodnie z wymaganiami edukacyjnymi wynikającymi z podstawy programowej i realizowanego programu nauczania).
2. Twórcza praca uczniów.
3. Aktywność i zaangażowanie.

IV. POMIAR OSIĄGNIĘĆ ODBYWA SIĘ ZA POMOCĄ NASTĘPUJĄCYCH NARZĘDZI:

1. Sprawdzianów przeprowadzanych przez nauczycieli i organy nadzoru pedagogicznego badające umiejętności i kompetencje ucznia.
2. Sprawdzianów analitycznych, półrocznych i końcowych.
3. Prac klasowych obejmujących wyodrębnioną partię materiału.
4. Prac zaliczeniowych stosowanych w przypadku usprawiedliwionej nieobecności ucznia na pracy klasowej.
5. Bieżących sprawdzianów wiadomości (kartkówki), obejmujących sprawdzenie wiadomości i umiejętności z materiału zrealizowanego na trzech ostatnich lekcjach (nie wymagają zapowiedzi).
6. Prac domowych
7. Ponadto ocenie poddaje się następujące formy aktywności uczniów:
 - Wypowiedzi i odpowiedzi ucznia;
 - Aktywność ucznia na zajęciach dydaktycznych;
 - Udział w konkursach;
 - Prace praktyczne;
 - Przygotowanie doświadczeń, udział w pracach grupowych (doświadczalnych), aktywny udział w kółku biologiczno – chemicznym
 - Realizacja projektu edukacyjnego

Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców o:

- wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych, śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych,
- sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.

V. ZASADY, FORMY I CZĘSTOTLIWOŚĆ POMIARU:

1. Wypowiedzi ustne. Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych - z całego działu.
2. Prace klasowe i testy dydaktyczne przeprowadzane po zakończeniu każdego działu zapowiadane tydzień wcześniej.
3. Sprawdziany śródroczne i roczne zapowiadane dwa tygodnie wcześniej.

4. Kartkówki obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji nie muszą być zapowiadane . Czas przewidywany na kartkówkę nie może być dłuższy niż połowa czasu przeznaczonego na jednostkę zajęć.
5. Prace domowe obowiązkowe .
6. Systematyczna obserwacja pracy uczniów, w tym aktywność na lekcjach, umiejętność samodzielnego rozwiązywania problemów, współpraca w zespole, udział w dyskusjach prowadzących do wyciągnięcia wniosków. Uczeń może otrzymywać za udział w lekcjach plusy, gdy zgromadzi trzy plusy uzyskuje ocenę bardzo dobrą, a gdy uzyska ich mniej, w końcu semestru mogą one zostać zamienione odpowiednio przy dwóch plusach na ocenę dobrą, a przy jednym na ocenę dostateczną. W przypadku dużej aktywności na lekcji uczeń może otrzymać ocenę bardzo dobrą.
7. W przypadku prac klasowych, sprawdzianów lub kartkówek przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe wg kryteriów.

ocena celująca.....	100% - 99%
bardzo dobra.....	98% - 88%
dobra.....	87% - 70%
dostateczna.....	69% - 50%
dopuszczająca.....	49% - 30%
niedostateczna.....	29% - 0%
8. Prace dodatkowe: długoterminowe i krótkoterminowe, referaty, schematy, plansze, rysunki, wykresy, okazy wzbogacające zbiory i inne w skali ocen –celujący, bardzo dobry, dobry oraz w postaci plusów, które są przeliczane na oceny tak jak za aktywność na lekcji.
9. Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do lekcji co w dzienniku lekcyjnym zostanie odnotowane skrótem „np”. Uczeń ma prawo do jednokrotnego (jeśli przedmiot odbywa się w wymiarze 1 godziny tygodniowo), dwukrotnego (jeśli przedmiot odbywa się w wymiarze 2 lub więcej godzin tygodniowo) zgłoszenia (w ciągu półrocza) nieprzygotowania do każdego z zajęć edukacyjnych. Każde następne zgłoszenie nieprzygotowania z danych zajęć edukacyjnych skutkuje wystawieniem bieżącej oceny niedostatecznej. Nieprzygotowanie należy zgłosić nauczycielowi niezwłocznie po rozpoczęciu zajęć, w przeciwnym razie zostanie ono nieuznane.
10. Uczeń może być zwolniony z pisania pracy klasowej, kartkówki lub odpowiedzi ustnej w wyjątkowych sytuacjach losowych.
11. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności na pracy klasowej lub sprawdzianie uczeń ma prawo do napisania zaliczeniowej pracy klasowej lub sprawdzianu w terminie – 14 dni od oddania prac. Jeżeli uczeń nie napisze pracy klasowej lub sprawdzianu w wyznaczonym terminie to zalicza je obowiązkowo w terminie wyznaczonym przez nauczyciela przedmiotu. Ocena z tej pracy będzie wpisana obok znaku „nb”.
12. Po nieobecności trwającej co najmniej tydzień nie ocenia się ucznia do trzech dni.

VI. SPOSÓB USTALANIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

1. Wystawienie oceny śródrocznej i rocznej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych, przy czym większą wagę mają oceny z prac klasowych i sprawdzianów, w drugiej kolejności są odpowiedzi ustne i kartkówki. Pozostałe oceny są wspomagające.
2. Uczeń poza ocenami w skali otrzymuje ocenę kształtującą. Ocena kształtująca pełni funkcję pomocy uczniowi w jego dalszej pracy, a stopień jest informacją o poziomie wiedzy ucznia, diagnozą sytuacji końcowej w procesie nauczania.
3. Laureat lub finalista konkursu przedmiotowego otrzymuje śródroczną (roczną) ocenę celującą

VII. ORGANIZACJA UDZIELANIA UCZNIOM POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

1. Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie opinii Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w tym publicznej lub niepublicznej poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia.
2. W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia nastąpi na podstawie tego orzeczenia.
3. Dla ucznia posiadającego opinię Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej lub ucznia, który ze względu na potrzeby rozwojowe lub edukacyjne oraz możliwości psycho – fizyczne wymaga objęcia pomocą psychologiczno – pedagogiczną nauczyciel opracowuje indywidualny lub grupowy plan pracy.
4. Zespół nauczycieli uczących w danej klasie wraz z pedagogiem szkolnym opracowuje indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET) dla ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na niepełnosprawność, niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym.

VIII. SPOSOBY UDZIELANIA POMOCY UCZNIOM W NAUCE

UCZEŃ Z TRUDNOŚCIAMI W NAUCE:

1. Konsultacja z nauczycielem w przypadku, gdy uczeń zgłosi chęć uzupełnienia braków z przedmiotu.
2. Koło wyrównawcze z przyrody, biologii i chemii.
3. Opracowanie i realizacja programu indywidualnego.

UCZEŃ ZDOLNY:

1. Koło biologiczno - chemiczne.
2. Przygotowanie uczniów do konkursów.
3. Opracowanie i realizacja programu indywidualnego.

IX. SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O OSIĄGNIĘCIACH UCZNIÓW:

1. Przy ocenianiu bieżącym, śródrocznym i rocznym oceny są jawne dla ucznia jak i jego prawnych opiekunów i odnotowane w dzienniku.
2. Sprawdzone i omówione prace kontrolne uczeń i jego prawni opiekunowie otrzymują na ich prośbę.
3. Czas sprawdzania przez nauczyciela wszystkich prac pisemnych nie może być dłuższy niż 10 dni.
4. Na prośbę ucznia lub jego prawnych opiekunów nauczyciel ustalający ocenę powinien ją uzasadnić.
5. Uczeń i jego prawni opiekunowie muszą być poinformowani (ustnie lub w formie pisemnej) o przewidywanych dla niego ocenach klasyfikacyjnych (śródrocznych i rocznych) w terminie najpóźniej na dwa tygodnie przed posiedzeniem rady pedagogicznej (szczególnie o ocenie niedostatecznej)

X. FORMY POPRAWY OCENY

1. Uczeń ma prawo poprawić każdą ocenę jeden raz w ciągu tygodnia po oddaniu prac klasowych i sprawdzianów. Dla wszystkich chętnych ustala się jeden termin poprawy. Do dziennika obok oceny uzyskanej poprzednio wpisuje się ocenę uzyskaną z poprawy.
2. Przewidywana ocena niedostateczna śródroczna(roczna) może być poprawiona przez ucznia poprzez ponowne odpytanie lub przeprowadzenie dodatkowego sprawdzianu.
3. Ustalona przez nauczyciela roczna (śródroczna) ocena klasyfikacyjna może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego na poziomie wskazanym przez wnioskodawcę w formie pisemnej i ustnej. Do osiągnięcia pozytywnego wyniku trzeba wypełnić co najmniej 85% przygotowanych zadań.

XI. OGÓLNE WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY

- 1) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
 - a) opanował materiał programowy przewidziany na dany etap edukacyjny w stopniu wyczerpującym (cały),
 - b) rozwiązuje problemy w sposób twórczy, samodzielnie rozwija własne uzdolnienia,
 - c) potrafi łączyć i wykorzystywać wiedzę z różnych przedmiotów, posiada umiejętność stosowania zdobytej wiedzy w nowych sytuacjach poznawczych,
 - d) na lekcjach jest bardzo aktywny, osiąga sukcesy w konkursach, olimpiadach szkolnych i pozaszkolnych,
 - e) potrafi doskonale zaplanować i zorganizować pracę.
- 2) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował zakres wiadomości i umiejętności objętych programem nauczania przedmiotu w danej klasie z minimalnymi brakami;
- b) sprawnie i samodzielnie posługuje się zdobytą wiedzą stosując ją przy rozwiązywaniu problemów bez pomocy nauczyciela,
- c) łączy wiedzę z różnych przedmiotów,
- d) jest aktywny na lekcjach,
- e) chętnie podejmuje się prac dodatkowych,
- f) potrafi zaplanować i zorganizować pracę.

3) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- a) ma niewielkie braki, ale posiadana wiedza i umiejętności pozwalają mu zrozumieć większość treści poszczególnych elementów wiedzy z danej dziedziny edukacji,
- b) inspirowany przez nauczyciela potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o określonym stopniu trudności i odpowiednio stosuje zdobytą wiedzę,
- c) wykazuje aktywność na lekcjach.

4) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- a) posiada wiedzę wyrywkową i fragmentaryczną,
- b) przy pomocy nauczyciela jest w stanie zrozumieć najważniejsze treści,
- c) podejmuje próby rozwiązywania zadań o podstawowym stopniu trudności (przy pomocy nauczyciela),
- d) jest aktywny sporadycznie,
- e) dysponuje podstawowymi umiejętnościami umożliwiającymi uzupełnianie braków i luk w wiedzy niezbędnej do dalszego kształcenia.

5) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- a) dysponuje niepełną wiedzą programową, ma duże braki, które nie przekreślają możliwości uzyskania podstawowej wiedzy z danej dziedziny w ciągu dalszej nauki,
- b) jego postawa na lekcji jest bierna, ale wykazuje chęć współpracy i odpowiednio motywowany jest w stanie przy pomocy nauczyciela wykonać proste, typowe zadania (o niewielkim stopniu trudności),
- c) nie uczestniczy aktywnie w lekcji.

6) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- a) ma duże braki w zakresie podstawowej wiedzy,
- b) nie rozumie prostych poleceń,
- c) nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi odtworzyć fragmentarycznej wiedzy, nie podejmuje prób rozwiązania zadania o niewielkim stopniu trudności,
- d) wykazuje się brakiem systematyczności i chęci do nauki,
- e) nie jest w stanie kontynuować nauki na dalszych etapach edukacyjnych.

XII. OCENIANIE PODCZAS NAUCZANIA ZDALNEGO

1. Ocenianie bieżące podczas kształcenia na odległość ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.
2. Nauczyciel jest obowiązany indywidualizować pracę z uczniem podczas kształcenia na odległość do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.
3. Monitorowanie postępów uczniów odbywa się poprzez:
 - 1) Obserwację pracy ucznia, w tym aktywność;
 - 2) Zaangażowanie ucznia w kontaktach z nauczycielem i kolegami w grupie;
 - 3) Rozwiązywanie zadań i wykonywanie prac wskazanych przez nauczyciela;
 - 4) Terminowe wykonywanie zadań;
 - 5) Wykazywanie własnej inicjatywy przez ucznia przy pojawiających się trudnościach;
 - 6) Wykorzystywanie przez ucznia wiedzy i umiejętności wcześniej nabytych do wykonywania kolejnych zadań.
4. Sposoby weryfikacji wiedzy i umiejętności uczniów zależą od specyfiki przedmiotu.
5. Wiedza uczniów oraz ich postępy w nauce są monitorowane i sprawdzane według następujących wytycznych :
 - 1) ocenianiu podlega aktywność uczniów wykazywana podczas lekcji on-line;
 - 2) dodatkowe (związane z tematem przeprowadzonej lekcji), zlecone przez nauczyciela czynności i prace wykonane przez uczniów;

- 3) ocenianiu podlegają prace domowe zadane przez nauczyciela i odesłane w wyznaczonym terminie poprzez pocztę elektroniczną lub inną formę (np. poprzez komunikatory);
- 4) ocenianiu podlegają prace pisemne, które zostały określone ze stosownym wyprzedzeniem. Praca pisemna nie może trwać dłużej niż to wynika z dziennego planu lekcji dla klasy.
- 5) odpowiedzi ustne udzielane w czasie rzeczywistym za pomocą komunikatorów elektronicznych;
- 6) przygotowanie projektu przez ucznia.

Ocenianie kształtujące

1. Podczas oceniania kształcenia na odległość można wykorzystywać zasady oceniania kształtującego.
2. Ocenianie kształtujące to szczególnie sposób pracy nauczyciela i uczniów, który polega na systematycznym pozyskiwaniu informacji o przebiegu procesu uczenia się. Dzięki niemu nauczyciel może modyfikować dalsze nauczanie i dawać uczniom informację zwrotną pomagającą im w nauce.
3. Główne zasady oceniania kształtującego:
 - 1) Określenie celu poszczególnych prac i zadań oraz formułowanie ich w języku zrozumiałym dla ucznia;
 - 2) Ustalenie jasnych kryteriów oceniania, czyli tego, co będzie brane pod uwagę przy ocenie pracy ucznia - co będzie dowodem na to, że cele zostały osiągnięte. Kryteria pomagają uczniom przygotować się oraz wykonać pracę tak, aby postawiony przez nauczyciela cel został zrealizowany. Nauczyciel konsekwentnie ocenia tylko to, co wcześniej zapowiedział;
 - 3) Stosowanie efektywnej informacji zwrotnej - nauczyciel zamiast stawiać ocenę sumującą przekazuje uczniowi komentarz do jego pracy. Dobra informacja zwrotna zawsze powinna zawierać cztery elementy:
 - a) wyszczególnienie i docenienie dobrych elementów pracy ucznia
 - b) odnotowanie tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia,
 - c) wskazówki, w jaki sposób uczeń powinien poprawić tę konkretną pracę,
 - d) wskazówki, w jakim kierunku uczeń powinien pracować dalej;
 - 4) Budowanie atmosfery uczenia się, współpracując z uczniami i rodzicami – wprowadzenie atmosfery sprzyjającej uczeniu się przejawia się większym poczuciem własnej wartości uczniów, zaangażowaniem w proces uczenia się, samodzielnością, umiejętnością współpracy oraz świadomym i odpowiedzialnym uczeniem się. Rodzice są partnerami i pomocnikami nauczyciela w nauczaniu swoich dzieci;
 - 5) Formułowanie odpowiednich pytań kluczowych – zadawanie kluczowych pytań skłania uczniów do myślenia oraz ukazują uczniom szerszy kontekst omawianego zagadnienia, zachęcają do poszukiwania odpowiedzi i silniej angażują w naukę;
 - 6) Wprowadzenie procesu samooceny - Jeżeli uczeń sam potrafi ocenić, ile się nauczył i co jeszcze musi zrobić, aby osiągnąć wyznaczony cel, to pomaga mu to w procesie uczenia się i czyni z niego aktywnego i odpowiedzialnego uczestnika tego procesu.

XIII. EWALUACJA SYSTEMU

Ewaluacja OP pozwala nauczycielowi zebrać informacje na temat przyjętego przez niego systemu oceniania. Pozwoli na wspieranie rozwoju ucznia, wskaże na zgodność z Ocenianiem Wewnątrzszkolnym oraz na znajomość Oceniania Przedmiotowego przez uczniów i rodziców.

Metody ewaluacji:

- analiza dokumentacji ucznia, ankieta, wywiad z uczniami i rodzicami